

Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie

10-578 Olsztyn, Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32

tel. (89) 675-52-20
fax. (89) 527-08-86

WKGF (89) 535-03-88

RIO.III.072-18/2021

Olsztyn, dnia 17 marca 2021 r.

Pan

Tomasz Sielicki

Burmistrz

Miasta Braniewa

W odpowiedzi na pismo nr FN.3041.2.2021.KM z dnia 3 lutego 2021 r. /data wpływu 9 lutego 2021 r./, w sprawie udzielenia poręczenia wekslowego w postaci weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową dla Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Braniewie, Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie wyjaśnia, co następuje w kolejności przedstawionych pytań:

Ad.1

Po pierwsze, podkreślenia wymaga, że weksel in blanco nie powoduje powstania nowych zobowiązań pieniężnych. Stanowi on jedynie zabezpieczenie zobowiązania pieniężnego wynikającego z umowy cywilnoprawnej zaciągniętej pożyczki bądź kredytu.

Jednostka samorządu terytorialnego ma prawo udzielania poręczeń. Zgodnie z art. 94 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych /Dz. U. z 2021 r. poz. 305/, zwanej dalej u.f.p., jednostki samorządu terytorialnego mogą udzielać poręczeń i gwarancji, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy. Łączna kwota poręczeń i gwarancji określana jest w uchwale budżetowej. Poręczenia i gwarancje, o których mowa w ust. 1, są terminowe i udzielane do określonej kwoty.

Stosownie do art. 262 ust. 1 i ust. 2 u.f.p. czynności prawnych polegających na zaciąganiu kredytów i pożyczek, innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, oraz udzielaniu pożyczek, poręczeń i gwarancji, a także emisji papierów wartościowych dokonuje dwóch członków zarządu wskazanych w uchwale przez zarząd, z zastrzeżeniem ust. 2. Dla ważności tych czynności konieczna jest kontrasygnata skarbnika jednostki samorządu terytorialnego. Czynności prawnych, o których mowa w ust. 1, w gminie dokonuje wójt, burmistrz, prezydent miasta.

Natomiast w myśl art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm./, zwanej dalej u.s.g., do wyłącznej właściwości rady gminy należy ustalenie maksymalnej wysokości pożyczek i poręczeń udzielanych przez wójta w roku budżetowym.

Art. 60 ust. 2 pkt 1 u.s.g. stanowi, że to wójtowi przysługuje wyłączne prawo zaciągania zobowiązań mających pokrycie w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków, w ramach upoważnień udzielonych przez radę gminy.

Oznacza to, że sposób oraz forma zabezpieczenia zawieranych umów, należy do wyłącznej właściwości wójta.

Organ stanowiący określa maksymalną wysokość poręczeń udzielanych w danym roku budżetowym. Natomiast do organu wykonawczego należy decyzja o tym, komu poręczyć, do jakiej wysokości i na jaki termin.

Zatem organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie ma uprawnień do podejmowania uchwał wskazujących organowi wykonawczemu sposób i rodzaj ustanowienia poręczenia, w tym przypadku w formie poręczenia wekslowego.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 22 września 2005 r. zaznaczył: *„Kompetencja organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie poręczeń obejmuje wyłącznie prawo do określenia maksymalnej wysokości pożyczek i poręczeń udzielanych przez zarząd w roku budżetowym, a nie do podejmowania uchwał w konkretnych sprawach”* /sygn. II GSK 168/05/.

Ad. 2 i 3

Jak stanowi art. 212 ust. 1 pkt 7 u.f.p. uchwała budżetowa określa kwotę wydatków przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową, z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

W myśl art. 236 ust. 3 pkt 5 u.f.p. w planie wydatków bieżących wyodrębnia się w układzie działów i rozdziałów planowane kwoty wydatków bieżących, w szczególności na wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, przypadające do spłaty w danym roku budżetowym.

Zatem konieczne jest ujęcie tych wydatków w wydatkach bieżących budżetu, co może mieć istotne znaczenie dla zachowania relacji określonej w art. 242 ust. 1 u.f.p.

Udzielone poręczenia i gwarancje wpływają także na wskaźnik określony w art. 243 ust. 1 u.f.p. Przy obliczaniu relacji z art. 243 ust. 1 u.f.p. nie uwzględnia się, stosownie do art. 243 ust. 3 pkt 2 u.f.p., poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego w ramach programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 - w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków; termin ten nie ma zastosowania do odsetek i dyskonta od zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy, o których mowa w pkt 1 i 1a.

Relacja określona w art. 243 u.f.p. powinna być zachowana zarówno w roku budżetowym, jak i w latach kolejnych. Dlatego też wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji stanowią istotny element wieloletniej prognozy finansowej. Zgodnie bowiem z art. 226 ust. 1 pkt 1 u.f.p. wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia /*Vademecum skarbnika jednostki samorządu terytorialnego*, red. P. Walczak, 2018, wyd. 2; *Wieloletnia prognoza finansowa jako instrument zarządzania finansami lokalnymi*, red. P. Walczak, 2020, wyd. 6/.

W opinii tut. Izby, poręczenie wekslowe należy ująć zarówno w budżecie roku 2021 (tylko w zakresie 2021 r.), jak i 2022 (w zakresie 2022 r.).

W tym miejscu należy wskazać, że Izba nie ma uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa. W związku z tym niniejsze wyjaśnienie należy potraktować, jako stanowisko Izby, które nie jest wiążące dla wnioskującego o udzielenie wyjaśnienia, jak również dla organów rozstrzygających w konkretnych sprawach.

Projekt odpowiedzi przygotowała: M. Podolak

NACZELNIK WYDZIAŁU
Informacji, Analiz i Szkoleń

Janusz Sobol

Z-CA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Olsztynie

Bogdan Gaber